

Visitatie verslag van Erps 1574.

Bisdom Mechelen.

- Kerkpatroon is Sint Amandus, begeefster is de abdis van Kortenberg.
- Pastoor is E.H. Willem Wasteel. Hij verblijft ter plekke, is 12 jaar priester en verblijft hier al 10 jaar. Hij heeft aanstellingsbrieven, in-bezitname-brief en toelatingsbrief voor de zielezorg. Hij leidt een eerbaar en achtenswaardig leven, is kies in de omgang en helemaal niet verdacht van lichtzinnigheid. Voor het huishouden heeft hij een eerbaar vrouwpersoon. Hij is niet twistziek, niet drankzuchtig, maar zeer gegeerd door zijn onderdanen omdat hij hen geen buitengewone lasten oplegt. Zijn taak vervult hij degelijk: hij predikt iedere zondag.
- Koster is de klericus Frans Lauwers. Hij woont niet in de parochie, de diens wordt gedaan door Jan Vande Scrieck, die tweemaal gehuwd is .Papieren die recht geven op zo'n ambt heeft hij niet, maar hij is de gepaste en geschikte man voor dat werk. Volgens getuigenis van de pastoor is hij een mens van goed gedrag.
Begeefster van de kosterij is de abdis van terkameren.
Aan Frans Lauwers betaalt de huurkoster 12 florijnen, ik heb die 12 flor. schriftelijk vastgelegd zoals de tweemaal gehuwde huurkoster het geregeld heeft.

- De gewijde voorwerpen en de doopvont heb ik geïnspecteerd en ik heb bevonden dat ze goed en netjes worden bewaard en onderhouden. Voor het tabernakel met het H. Sacrament brand dag en nacht een lampje.
- Ornamenten en kelken zijn er voldoende voor een parochie van die omvang, maar de alben worden nogal slordig bewaard, er zijn 5 kelken, twee in verguld zilver de anderen zijn gedeeltelijk van zilver en gedeeltelijk van goud.
- Er hangen vier klokken, twee grote en twee kleine.
- Kerkgebouw en dak zijn voldoende onderhouden ~~over een zeer hoge muur in't kerkhof kruipen is niet mogelijk.~~
- De omheining van het kerkhof is goed versterkt, over zo een hoge muur in't kerkhof sluipen is niet mogelijk.
- De pastorie staat dicht bij de kerk, is goed onderhouden en door de pastoor bewoond. De pastoor zegt dat hij het bedrag van de kerkinkomsten heeft meegedeeld aan secretaris Goossens.
- Communicerenden (of paasplichtigen) zijn er ongeveer 350. Volgens de pastoor zijn daaronder geen goddelozen, geen echtbrekers, geen ontuchtigen, geen van ketterij verdachten en geen uit de kerk verbannen. Allen gaan, lijk onze moeder de heilige kerk het voorschrijft, jaarlijks bij de pastoor te biechten. Kapellen buiten de kerk zijn er niet.
- Tienden: De grote tienden horen aan het klooster van Kortenberg, de anderen aan groot kapittel van St. Pieter te Leuven. Een zeer klein deel komt toe aan de pastoor, die dat deel trouwens verhuurd heeft voor 36 rijns gulden.
- Inkomen van de kerk: 9½ meukens graan Leuvense maat en in geld 17 rijns gulden.
- Kerkmeesters zijn Bartholomeus vander Vorst en Guilielmus Kennes.
- Volgens de pastoor zijn het betrouwbare mensen die het christelijk leven leiden, ieder jaar spreken ze hun biecht bij de plaatselijke pastoor. De pastoor ondertekent als eerste en alleen de afrekening, die ze ieder jaar in aanwezigheid van pastoor en gemeenschap voorleggen. Ik heb de rekening van 71 gezien, ze staat ten achter voor de som van 21 riens gulden, ze leggen een rekening voor zonder overschotten.
- Provisoren van de H. Geesttafel zijn Martinusl senior en Guilielmus de Smet. Volgens de pastoor zijn het betrouwbare mensen die het christelijk leven leiden, ieder jaar spreken ze hun biecht bij de plaatselijke pastoor. Ik heb de afrekening van 71 gezien, daarin is een achterstand van 27 florijnen.
- Altaren zijn er vijf, ze zijn in goeden staat, ongewijde of ontheiligde zijn er niet.
- Dit jaar en ook het vorige niet zijn er hier priesters overleden.
- Huurpriesters, schijnbaar is er één, een religieuze pater van Vlierbeek, hij zegt dat hij daar een toelatingsbrief voor heeft, maar die heb ik niet gezien.
- School voor de jeugd: de pastoor geeft er onderwijs.
- Kapellanie van de gelovige zielen (?) met de verplichting van een dagelijkse mis, begeefster is de Abdis van Kortenberg, bezitter is Jeronimus vanden Bosch, omdat de bezitter afwezig is doet Petrus ab Ascha (Petrus van Asch) religieus van Vlierbeek de dienst, hij krijgt daarvoor 80 rijns gulden.
- Kapellanie van St. Barbara, dagelijkse mis, bezitter is Franchoys Claerbosch die ter plaatse verblijft, begevers zijn de pastoor en de provisoryen van de H. Geesttafel, de opbrengst van dese kapellanie is 14 meukens graan.
- Kapellanie van St. Catharina met de verplichting van die missen, de bezitter is meester Henricus Verect, deken van Vlierbeek (?) Omdat hij afwezig is doet mijnheer pastoor de dienst, hij trekt daarvoor 24 florijnen, de opbrengst van deze kapel is 8 meukens graan en anderhalf meuken gerst.
- Kapellanie aan't altaar van St. Niklaas met de verplichting van vier missen, de begevers zijn de pastoor en de kerkmeesters, rector of bezitter is Jan Cloet, die verblijft hier niet en

verklaarde ook zijn afwezigheid niet; De heer Hendrick Verhulst pastoor van Kwerps doet de dienst, hij doet maar één mis, de drie anderen worden niet gedaan, voor die ene mis trekt de pastoor van Kwerps 6 rijndgulden. Volgens de pastoor in de opbrengst van deze kapellanie²⁴ rijns gulden. Ik heb de inkomster herschikt (?) omdat hij zijn afwezigheid heeft geregeld en de mis niet meer zal gelezen worden. De resterende 18 florijnen gaan naar de kerkfabriek.

- Kapellanie van St. Niklaas belast met één mis, Begever is de heer Carolus Bosetius ?.....bezitter is de heer Bartholomeus vander Elst pastoor van Humelgem, deze doet ook de dienst, de Kapellanie bezit een dachwant bewerkbare grond.
 - De mis van't sacrament wordt gelezen door de pastoor voor 12 rijns gulden.
 - De mis van 'theilig jaar leest de pastoor voor 4 rijns gulden.
 - De mis van de H. Maria leest de pastoor voor 5 rijns gulden
-

Visitatie verslag van Kwerps 1574.

- Patroon is Sint Petrus, begeefster is de Abdij van Kortenberg.
- Pastoor is Hendrick vander Hulst, hij is 57 jaar priester en 55 jaar hier pastoor.
Ik heb hem aangetroffen in een huis naast de kerk dat zijn eigendom is, daarin woont zijn oude meid waarbij hij in vroeger jaren kinderen verwekt heeft.
De geburen vertellen dat hij bij dag in dat huis verblijft voor zijn maaltijden en voor de verwarming, maat 's nachts gaat hij slapen in de pastorie.
Hij predikt soms, maar wegens zijn ouderdom is hij daar dikwijls niet meer toe in staat.
- Koster is Tilemanus vander Meeren, een clericus uit Luik, het is een lichzinnig mens en een cafeebezoeker, tocht zegt men dat hij zijn werk goet doet.
- De gewijde voorwerpen worden goed bewaard maar de doopvont is in smerige staat, ik zag er vijf a zes spinnewebben en op't gewijd water dreef een dikke laag vuil, walgelijk om zien.
- Als gewaden zijn er twee kazuifels en 5 alben, geschonken door (onleesbaar), ze zijn gerepareerd en niet bijzonder mooi of waardevol.
er is een kelk in verguld zilver en er zijn twee missaals
Er hangen drie klokken
Het kerkgebouw is goed onderhouden, de omheining van 't kerkhof is maar matig.
De pastorie ligt nogal ver van de kerk, ze is hersteld, de pastoor verhuurt ze, maar behoud er een kamer voor zich.
- De bezittingen van de kerk, de pastoor zegt dat hij het bedrag er van heeft megedeeld aan vicaris Goossens..
- Communicerende zijn er ongeveer 125, daaronder, zegt de pastoor zijn er geen goddelozen, geen echtbrekers, geen ontuchtigen, geen van ketterij verdachten en geen uit de kerk verbannen, alle, gaan, lijk onze moeder de heilige kerk het voorschrijft, jaarlijks bij de pastoor te biechten.
- Thinden: de Heer Cats heeft daarvan $\frac{2}{3}^{\text{de}}$ en de pastoor $\frac{1}{3}^{\text{de}}$.
- Inkomsten van de kerkfabriek, zesmeukens en half graan, Leuvense maat en elf rijns gulden in geld.

- Kerkmeesters zijn Corneel van Seggere en Jan Wouters, de rekening heb ik niet kunnen inzien want het boek met de rekeningen was niet in het dorp.
- Inkomsten van de H. Geesttafel: 17 meuken graan en 2 rijns gulden in geld.
- Armenmeesters zijn Petrus van den Abeelen en Steven de Coninck.
- Altaren: ongewijde of ontheiligde zijn er niet, wel vier gewijde in goede staat.

Geen huurpriesters

- De school voor de jeugd wordt geleid door koster Tilemanus van der Meeren.
- Omschrijving van't genot. Kapellanie van O.L.V., er zijn drie missen, bezitter is Ludovicus de Plaine, begeber is de wereldlijke heer, bedienaar is Franchois Cleervach op zon en feestdagen, Hij heeft de toelating om te bineren, de derde mis wordt door de pastoor gelezen.
Volgens de leden van de kerkfabriek zijn de inkomsten 25 veertels graan Mechelse maat en 18 florijnen voor de Kapellanie van de H. Catharina, ze is er een van twee missen. De bezitter is de Heer Bartholomeus van der Elst, de dienst wordt gedaan door de pastoor, die vraagt wat de waarde is van de Kapellanie.
- De mis gesticht door de erfgenamen Van der P..... wordt door de pastoor gelezen, hij krijgt hiervoor twee meukens graan.
de mis gesticht door de erfgenamen Van Raussens wordt sinds Allerheiligen niet meer gelezen door de pastoor, 55 jaar lang werd ze gelezen en betaald maar een zekere magister te Leuven, Jan Lievens die de helft van de mis moet betaalen, weigert dat nu te doen, daarom leest de pastoor de mis nu niet meer.
De andere helft van die mis wordt betaald door een zeker dame die Odilia heet.
De kerk en de Kapellanie van Sinte Catharina haalt twee meukens gerts uit een zekere weide, gelegen onder de Hoeve genaamd "van den Dries", die weide is gekocht door Rogier van den Hove.....

Hier volgen noch enkele regels over de verdeling van de opbrengsten tussen kerk en H. Geesttafel, ze zijn moeilijk te lezen.

HEEMKRING CAMPENHOOT